

mgr Damian Wyrzykowski

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. „*Dopuszczalność umownego uchylenia wyroku arbitrażowego w świetle prawa polskiego*”

Zgodnie z przedstawioną w rozprawie koncepcją, poprzez umowne uchylenie wyroku arbitrażowego należy rozumieć sytuację, w której strony postępowania arbitrażowego zakończonego wydaniem wyroku w rozumieniu art. 1197 KPC – którego moc prawna nie została jeszcze jednak zrównana z mocą prawną wyroku sądu państwowego – pozbawiają tego wyroku bytu prawnego w drodze zawartej pomiędzy nimi umowy, zaś tak określone uchylenie wyroku arbitrażowego stanowi główny lub wyłączny przedmiot tej umowy. Dokonane w ten sposób uchylenie wyroku arbitrażowego oznacza jego całkowite usunięcie z obrotu prawnego, przez co nie wywołuje on jakichkolwiek skutków właściwych dla istniejącego wyroku arbitrażowego.

Rozprawa doktorska składa się z pięciu części odzwierciedlających główne kierunki podjętej analizy.

Część I ma charakter wprowadzający i dotyczy niezbędnego kontekstu teoretycznoprawnego, jakim są podstawowe założenia oraz charakterystyka arbitrażu jako metody rozstrzygania sporów. W ramach tej części przedstawione zostają w szczególności: specyfika arbitrażu jako prywatnej metody rozstrzygania sporów, instytucja autonomii stron oraz jej znaczenie dla funkcjonowania arbitrażu, jak również zagadnienie natury prawnej arbitrażu – oraz implikacje tychże zagadnień dla przedmiotu badawczego pracy.

Część II dotyczy poglądów doktryny w przedmiocie umownego uchylenia wyroku arbitrażowego, w dalszej kolejności skupiając się na rekonstrukcji tejże koncepcji oraz jej podstawowych założeń. W ramach tej części podjęta zostaje próba zestawienia oraz analizy dotychczasowych poglądów polskiej doktryny na temat dopuszczalności uchylenia wyroku arbitrażowego przez strony postępowania arbitrażowego, w tym przede wszystkim – w drodze zawartej przez nie umowy. Rozważania te zostają uzupełnione przez pomocniczy element w postaci uwag na kanwie prawa obcego, dotyczących zarysu stanowiska doktryny niemieckiej co do możliwości oddziaływania stron na wydany wyrok arbitrażowy i jego skutki. Wnioski z powyższych analiz stanowią punkt wyjścia dla podjętej na zakończenie tej części pracy próby rekonstrukcji samej koncepcji umownego uchylenia wyroku arbitrażowego oraz jej podstawowych założeń i elementów konstrukcyjnych.

Część III dotyczy w całości umowy uchylającej wyrok arbitrażowy. W ramach tej części podjęta zostaje próba odtworzenia i opisu podstawowych założeń konstrukcyjnych oraz charakterystyki umowy na mocy której strony miałyby dokonywać uchylecia wyroku arbitrażowego w znaczeniu zrekonstruowanym i przedstawionym uprzednio w Części II. W tym też względzie trzecia część pracy obejmuje: odtworzenie podstawowych założeń i elementów konstrukcyjnych umowy uchylającej wyrok arbitrażowy, zidentyfikowanie jej miejsca w systematyce umów i określenie jej charakteru prawnego, określenie relacji pomiędzy omawianą umową a postępowaniami postarbitrażowymi, jak również zidentyfikowanie postulowanych działań faktycznych podejmowanych po jej zawarciu.

Część IV dotyczy zbadania oraz określenia, czy umowne uchylenie wyroku arbitrażowego – w rozumieniu i kształcie zrekonstruowanym oraz przedstawionym w Części II i III – jest dopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów polskiego prawa. W tym też względzie czwarta część pracy obejmuje analizę dopuszczalności umowy uchylającej wyrok arbitrażowy na dwóch głównych płaszczyznach badawczych. Pierwszą z nich jest polskie prawo arbitrażowe, tj. przepisy Części piątej KPC. Drugą płaszczyzną badawczą są natomiast przepisy KC, w tym przede wszystkim zawarta w tych przepisach ogólna regulacja umów.

Część V stanowi podsumowanie rozważań zaprezentowanych w rozprawie doktorskiej, prezentując główne wnioski badawcze wynikające z przeprowadzonej analizy. Wnioski te prowadzą do ostatecznej konkluzji o dopuszczalności umownego uchylecia wyroku arbitrażowego w świetle prawa polskiego.